

מרתה ויוחנן

תלמוד בבלי שטינדלץ, מסכת גיטין 241
ישי ספרים 22.1.07

מרתה בת בייתוס
האישה העשירה בירושלים
לא נחשפה לשמש
ולא נרטבה במים

כה עדינה
וכה מגוחכת
נראתה הגבירה כשהיא מהלכת

כה עשירה
וכה בודדה
כל החיים עברו לידה
וכן,
גם אנחנו שמחים לאידה

את כל חייה מרתה חייתה
ומכל הדברים שעשתה או לא עשתה
מה אנו יודעים?
ששלחה
לקנות מזון לביתה
והקלות בה
יצאה נשמתה

אבל אם נסתכל היטב במראה
נמצא
שמרתה לא לבד
בעת משבר
כולנו כמותה, כמעט

כשעל הקיר כתוב
מנה מנה תקל ופרסין
טחו עינינו מראות
אנו מפטיירים כאשתקד
ולא קוראים את האותות

כשהשינוי כבר עומד בפתח
ובעיקר אם הוא מבשר רע,
אנו נוטים להדחיקו
עמוק
בתת ההכרה

זמן רב עובר עד שמגיבים
על מה שכבר קרה
וכך יוצא שנלחמים
את המלחמה שעברה

וכשהכל כבר בוער
והאדמה רותחת
ממשיכים
לאכול לחם סולת
ולקנח במרקחת

ומרתה
היא שלחה שליח
והלה, הלך ובא, בא והלך
עד לבסוף, גם לעשירה מכל
לא נשאר מה לאכול

נשאלת השאלה
האם יכלה
אחרת לבקש
למשל,
לו הייתה אומרת לו
הבא כל מה שיש

ולמה לא כך עשתה
כי את עוצם השינוי
כלל לא זיהתה

לא כן עשה רבי יוחנן
באותה העיר ובאותו הזמן
האיש הבין שהפור נפל
ומעתה
ציון לא תהיה כשהייתה

בית-המקדש
יאבד עליו הכלח
העיר תהרס
ויזרה עליה מלח
ומה שישאר
זה מה שהוא בראשו אוצר

במפגש עם הקלגס
לא על העיר בקש
ולא על בית-המקדש
תן לי את יבנה וחכמיה
אמר,
ואתחיל מחדש

ואתה הקורא
זכור ודע
בכל תקופה ובכל זמן
קמות לנו מרתות
ואם יש מזל
גם יוחנן

אבל בימינו הכתובת אבדה
ועכשיו איך נדע
אם לצאת את העיר בארון
כמו יוחנן
או כמרתה,
להתעקש על סולת
ולהסתכן בכפן